

Grundläggande granskning av kommunstyrelsen 2022

Vännäs kommun

Building a better
working world

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1.	Inledning.....	4
1.1.	Bakgrund.....	4
1.2.	Syfte och revisionsfrågor.....	4
1.3.	Avgränsning.....	4
1.4.	Revisionskriterier.....	4
1.5.	Genomförande.....	5
2.	Granskningsresultat.....	6
2.1.	Iakttagelser.....	6
2.2.	Övriga iakttagelser.....	7
3.	Sammanfattande bedömning.....	8

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl. a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsred (2018) ska den grundläggande granskningen vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred, samt risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2022.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge underlag till revisorernas ansvarsprövning av kommunstyrelsen. Utifrån det har följande revisionsfrågor besvarats i granskningen:

- ▶ Har styrelsen säkerställt en tillräcklig styrning av sin verksamhet?
- ▶ Har styrelsen säkerställt en tillräcklig uppföljning av sin verksamhet?
- ▶ Har styrelsen säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomi?
- ▶ Har styrelsen säkerställt en tillräcklig uppföljning av sin ekonomi?
- ▶ Har styrelsen säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser kommunstyrelsen och är främst avgränsad till år 2022. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av kommunallagen och god revisionsred 2022 samt kommuninterna styrdokument beskrivna nedan.

1.4.1. Reglemente för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens reglemente fastställdes i juni 2019. Kommunstyrelsens ska leda och samordna kommunens angelägenheter och har uppsikt över övning nämnders och eventuella gemensamma nämndernas verksamhet. Exempel på uppgifter är:

- ▶ Leda arbetet och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer, och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställning i målfrågor som inte är förbehållen annan nämnd.
- ▶ Styrelsen är kommunens anställningsmyndighet och har hand om frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

1.4.2. Budget och verksamhetsplan

Enligt budget- och verksamhetsplanen ska de övergripande målen inom fullmäktigeperspektiven ekonomi och medarbetare inte brytas ner i nämnderna. Dessa mål ska vara desamma i nämnderna. I övrigt ska nämnderna bryta ner varje övergripande mål till minst ett mål på nämndsnivå.

Nämndernas mål, inklusive verksamhetsplaner, ska redovisas för kommunfullmäktige varje höst. Nämndernas verksamhetsplaner och mål ska fastställas av respektive nämnd. Mål och resultat följs upp i årsredovisningen. En preliminär bedömning om målen nås genomförs i tertialbokslut 2 (delårsrapport). Om bedömningen är att målet inte kommer att uppnås ska delårsbokslutet inkludera en beskrivning av insatser som ska genomföras för att uppnå målet.

1.4.3. Riktlinjer för intern kontroll

I Vännäs kommun har fullmäktige beslutat om riktlinjer för intern kontroll (2020-10-12). Enligt riktlinjerna är kommunstyrelsen, i och med dess uppsiktsplikt, KL 6 kap 1 §, huvudansvarig för den interna kontrollen inom kommunen. Utöver att bedriva intern kontroll över sina egna verksamheter ska kommunstyrelsen även se över att den interna kontrollen fungerar väl i nämnderna. Kommunstyrelsen är ansvarig för utformning och utveckling av kommunens interna kontroll. Enligt riktlinjerna ska följande steg genomföras årligen:

- ▶ Riskanalys och riskbedömning
- ▶ Internkontrollplan
  - Planen ska senast upprättas under det första kvartalet. Genomförda kontroller ska dokumenteras.
  - Planen ska innehålla risk, kontrollmetod, frekvens för kontroll, ansvarig samt uppföljning och åtgärd
- ▶ Uppföljning
  - Vid slutet av varje år görs en sammantagen rapportering och bedömning av arbetet med den interna kontrollen som skickas till från nämnd till kommunstyrelsen
  - Rapporteringen ska svara på frågorna; har den interna kontrollen varit tillfredställande? Har den intern kontroll utförts enligt plan? Har den interna kontrollen hittat svagheter och har dessa åtgärdats?

1.5. Genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av fakta och iakttagelser (tex via styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut). Därutöver har presidiedialoger genomförts.

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

I nedanstående tabell sammanställs våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt	Iakttagelse	Kommentar/hänvisning till protokoll
Styrning och uppföljning av verksamhet		
Beslutat om verksamhetsmål utifrån kommunfullmäktiges övergripande mål	✓	2021-11-22 §129
Beslutat om indikatorer för att mäta måluppfyllelsen	✓	2021-11-22 §129
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en delårsrapport	✓	2022-09-26 §98
Följt upp verksamhet och måluppfyllelse i en årsrapport	✓	2023-03-27 § x
Når måluppfyllelse avseende verksamhet	✓	Styrelsen nådde en delvis uppfylld resultatnivå inom perspektivet <i>medborgare</i> och en uppfylld nivå inom perspektiven <i>medarbetare och samhällsutveckling</i> . Utfallen av indikatorerna framgår inte.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende verksamhet	ET	Styrelsen uppvisar god måluppfyllelse.
Styrning och uppföljning av ekonomi		
Upprättat en budget för innevarande år inom tilldelad ram	✓	2021-11-22
Följt upp ekonomin i en delårsrapport	✓	2022-09-26 §98
Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	2023-03-27 § x
Når måluppfyllelse avseende ekonomi	✓	Överskott 8,2 mnkr.
Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	ET	Styrelsen redovisar ett överskott.
Intern kontroll		
Värderat identifierade risker	✗	Dokumenterad riskbedömning saknas.
Beslutat om internkontrollplan	✓	2022-03-21 §18
Internkontrollplanen tydliggör - vilka risker som ska kontrolleras - kontrollmetod - vem som är ansvarig för kontroll	✓	Internkontrollplanen innehåller de delar som planen ska innehålla enligt fullmäktiges riktlinje
Följt upp internkontrollplanen	✓	2022-06-20 §70 och 2023-03-27
Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	✓	Åtgärder vidtas vid eventuella avvikelser, vilket framgår av uppföljningen.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2.2. Övriga iakttagelser

Under 2022 har revisionens genomfört en fördjupad granskning av den interna kontrollen i bland annat kommunstyrelsen. I granskningen framkom bland annat följande:

- ▶ Styrelsen har inte deltagit i någon utbildning om intern kontroll under de tre senaste åren
- ▶ Medarbetare inom styrelsens verksamhetsområden har inte heller erhållit utbildning
- ▶ Intern kontroll kommuniceras inte internt på ett systematiskt sätt

Den sammanfattande bedömningen var att styrelsens arbete med intern kontroll delvis sker på ett ändamålsenligt sätt. För rekommendationer kopplat till intern kontroll hänvisar vi till den genomförda fördjupningsgranskningen.

3. Sammanfattande bedömning

I vår översiktliga granskning av kommunstyrelsen har vi inte hittat några väsentliga avvikelser. Vi bedömer att styrelsen på en övergripande nivå har säkerställt en tillräcklig styrning och uppföljning av sin verksamhet och ekonomi. Vidare bedömer vi att styrelsen delvis säkerställt en tillräcklig intern kontroll.

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelsen säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?	Ja	Styrelsen har arbetat enligt reglemente och antagit verksamhetsplan med mål och indikatorer. Måluppfyllelsen är i huvudsak god. Utfallen på indikatorerna framgår dock inte av uppföljningen, vilket medför att måluppfyllelsen inte kan bekräftas i verksamhetsberättelsen.
Har styrelsen säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?	Ja	Styrelsen har följt upp verksamheten löpande samt i delårsrapport och verksamhetsberättelse där också målen följts upp.
Har styrelsen säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?	Ja	Styrelsen har antagit en budget för året och måluppfyllelse avseende ekonomi är god.
Har styrelsen säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?	Ja	Styrelsen har följt upp ekonomin löpande samt i delårsrapport och verksamhetsberättelse
Har styrelsen säkerställt en tillräcklig intern kontroll?	Delvis	Styrelsen har tagit beslut om internkontrollplan, följt upp planen och vidtagit åtgärder. Vid en fördjupad granskning av intern kontroll har dock vissa avvikelser noterats kopplat till styrelsens arbete.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi styrelsen att:

- ▶ Säkerställa att utfallen av indikatorerna i förhållande till målsatta värden framgår av nämndens måluppföljning

Vännäs februari 2023

Max Stenman
Revisionskonsult, EY

Per Stålberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY